

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Țurcan Anatolie

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, în cauza penală în privința lui

Țurcan Vladimir Tudor, născut la XXXXX,
originar din XXXXX domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 21.05.2014 – 14.11.2016;*
2. *Instanța de apel: 02.12.2016 – 14.02.2017;*
3. *Instanța de recurs: 29.05.2017 – 19.12.2017.*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016 Țurcan Vladimir Tudor învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352/1 Cod penal (în redacția de până la modificările LP 134 din 17.06.16, M0245-246/30.07.16 art. 515 în vigoare 01.08.2016), a fost achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, inculpatul Țurcan Vladimir Tudor este învinuit de organul de urmărire penală în faptul că, fiind subiect al declarării veniturilor și proprietății în sensul art. 3 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 1264 din 19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, fiind obligat să-și declare veniturile și proprietatea conform prevederilor art. 5 al aceluiași act normativ, neavând dreptul conform prevederilor art. 25 alin. (2) lit. b) al Legii nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public să desfășoare alte activități remunerate:(...) în cadrul societăților comerciale, a

indicat intenționat în declarația cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2012 (anuală) depusă la 13.02.2013, declarația de interese personale pe anul 2012 (anuală) depusă la 13.02.2013, declarației cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2012 (la numire) depusă la 01.04.2013, declarație de interese personale pe anul 2012 (la numire) depusă la 01.04.2013, declarație cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2011 (anuală) depusă la 16.03.2012 a datelor incomplete și anume, nereflexând calitatea de administrator al SRL „Elat- Constructor” pe care o deține din 01.12.2013, calitatea de asociat în cadrul SRL „Euro Metal” și SRL „Tevas Grup”, precum și calitatea de fondator al AO „Împreună pentru Moldova”, nedeclararea mijloacelor financiare (XXXXX) acordate cu titlu de împrumut, bunul imobil situat pe adresa XXXXX, deținut în proprietate de feciorul Țurcan Tudor, care se află la întreținerea acestuia și deținerea automobilului de model „Dacia Logan” cu numărul de înmatriculare XXXXX.

Astfel, Țurcan Vladimir Tudor, conștientizând caracterul prejudiciabil al faptelor sale infracționale, a făcut declarații necorespunzătoare instituției angajatoare și, respectiv, Comisiei Naționale de Integritate în vederea eschivării producerii consecințelor juridice atât timp cât declarația servește pentru producerea acestor consecințe, care rezultă din prevederile art. 57 lit. j) al Legii nr. 158 din 04.07.2008 și constituie o obligație a învinutului datorită funcției deținute în sensul art. 24 al aceluiași act normativ.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 352/1 Cod penal, adică *falsul în declarații*.

Instanța de fond a constatat că în ședința de judecată nu au fost prezentate probe în vederea constatării consecințelor juridice, beneficiilor obținute de Țurcan Vladimir, sau modul în care au fost prejudiciate interesele statului, astfel încât nu sunt întrunite elementele infracțiunii incriminate, lipsind latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate, motiv pentru care a dispus achitarea inculpatului.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie recunoscut vinovat Țurcan Vladimir Tudor de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352/1 Cod penal - *falsul în declarații*, cu liberarea acestuia de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță eronat a constatat că extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. XXXXX din 01.12.2010 și nr. XXXXX din 01.06.2011 reflectă calitatea de administrator al lui Țurcan Vladimir în cadrul „Elat-Constructor” SRL până la data de 22.08.2011, or, Țurcan Vladimir deținea calitatea de administrator al companiei „Elat-Constructor” SRL, inclusiv la 10.10.2013, atunci când a fost efectuată solicitarea către Camera Înregistrării de Stat de către organul de urmărire penală, care a confirmat că: cet. Țurcan Vladimir, IDNP XXXXX figurează în calitate de administrator la Societatea Comercială „Elat-Constructor”, înregistrată la 30.11.2004, IDNO XXXXX din data de 01.12.2010 în

baza procesului - verbal al ședinței extraordinare a Consiliului Societății „Elat” SA (asociat unic -100%); asociat la Societatea Comercială „Tevas-Grup” SRL din 11.01.2013, întreprinderea Mixtă „Euro Metal” SRL din 12.10.2010.

De asemenea a considerat, că prima instanță a apreciat ilegal calitatea lui Țurcan Vladimir până la 22.08.2011 ca fiind administrator al companiei și ulterior nedeținând această calitate, invocând cerere de demisie, precum că ar fi fost depusă de către Țurcan Vladimir.

Mai mult, prima instanță a apreciat ca fiind temeinice și plauzibile înscrierile efectuate în carnetul de muncă a lui Țurcan Vladimir, precum că dânsul s-ar fi concediat de la compania „Elat-Constructor” SRL la 22.08.2011 din proprie inițiativă, fără a lua în calcul răspunsul parvenit de la Camera înregistrării de Stat, care confirmă contrariul și, respectiv, rezultatele examinării dosarului personal ridicat de la Ministerul Afacerilor Interne, unde nu fost atestat carnetul de muncă, fiind făcută mențiunea că carnetul de muncă nu există la dosarul personal și nici nu a fost prezentat. De asemenea, instanța de judecată nici nu a luat în calcul semnarea contractului de împrumut nr. XXXXX din 22.08.2011 dintre directorul SRL „Elat-Profit” și directorul SRL „Elat-Constructor”, Țurcan Vladimir și nemijlocit declarația cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2011 (anuală) depusă la 16.03.2012, unde potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 1264 din 19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, Țurcan Vladimir era obligat să declare calitatea de administrator chiar și în ipoteza pe care o reține instanța de judecată, cu care Procuratura Anticorupție nu este de acord și anume că Țurcan Vladimir ar fi depus cerere de concediere și nu mai activa în calitate de administrator din 22.08.2011.

Procurorul a mai menționat că, prima instanță de judecată a preluat cu fidelitate poziția invocată de partea apărării privitor la veridicitatea înscrierilor în carnetul de muncă de către angajatorul „Elat- Constructor” SRL, precum că Țurcan Vladimir nu mai deține funcția de administrator din 12.08.2011, chiar dacă instanței i-au fost prezentate informații cu privire la pretențiile pe care acesta le deține față de Volneanski Leonid ca urmare a împrumuturilor acordate în sumă de XXXXX.

Volneanski Leonid este persoana care gestiona cu toate companiile din grupul „Elat” inclusiv cu „Elat-Constructor” SRL și care putea să-i facă un serviciu lui Țurcan Vladimir de înscriere în carnetul de muncă, atunci când organul de urmărire penală a început investigațiile pe acest segment, adică odată cu pornirea cauzei penale de învinuire a lui Țurcan Vladimir, a informațiilor necesare acestuia pentru a nu avea probleme cu organele de drept, însă raporturile dintre Volneanski Leonid și Țurcan Vladimir au fost ignorate de către instanța de judecată.

Cu referire la mijloacele financiare acordate în calitate de împrumut lui Volneanski Leonid în sumă de XXXXX, instanța de judecată a reținut din nou poziția inculpatului, precum că acesta nu cunoștea unde urmează să-i fie inclusă această datorie pe motiv că Instrucțiunile privind modul de completare a declarațiilor cu

privire la venituri și proprietate și a declarației cu privire la interese personale a intrat în vigoare abia 08.03.2013, fără a lua în calcul prevederile art. 4 alin. (1) lit. f) al Legii nr.1264 din 19.07.2002, precum și obligativitatea unei persoane publice de a cunoaște prevederile legislației în vigoare aplicabile pe teritoriul Republicii Moldova.

De asemenea, a indicat că nu poate fi reținută ca plauzibilă motivația instanței de judecată, precum că martorul Ciumac Petru a confirmat că compania „Euro Metal” SRL nu activează din 2011, informație fiind confirmată și de către Inspectoratul Fiscal de Stat, având în vedere că obiectul învinuirii aduse lui Țurcan Vladimir nu ține de comiterea a careva acțiuni ce țin de activitatea companiei „Euro Metal” SRL, ci de declararea calității pe care Țurcan Vladimir o deține în cadrul acestei companii.

Cu referire la automobilul de model „Dacia Logan” a.f. 2008, care îi aparține cu drept de proprietate lui Țurcan Vladimir și pe care de asemenea nu l-a indicat în declarația cu privire la venituri și proprietăți, instanța a reținut declarațiile martorului apărării Gogu Sergiu, care a menționat că de fapt cu acest automobil se deplasează dânsul, iar Țurcan Vladimir nu-l posedă, menționând că odată ce Țurcan Vladimir nu-l posedă, acesta nici nu urma să-l declare autorităților abilitate. Or, obligativitatea persoanelor publice, pe lângă bunurile deținute în folosință, primordial este declararea proprietăților deținute.

Astfel, acuzatorul de stat a considerat că aceste constatări ale instanței de judecată constituie eroare, deoarece nu este cu puțință să fie confundat dreptul de posesie asupra unui bun cu el cel de proprietate, așa precum rezultă din motivația instanței de judecată.

Situație analogică de către instanța de judecată a fost admisă și în cazul acuzării lui Țurcan Vladimir de nedeclararea imobilului situat pe adresa XXXXX, unde la baza concluziilor instanței au fost puse declarațiile feciorului inculpatului Țurcan Teodor, persoană interesată în acest caz, care a relatat că tatăl său nu domiciliază pe această adresă de mulți ani și, respectiv, dânsul nu se află la întreținerea sa. În cadrul cercetării judecătorești alte probe care ar confirma declarațiile feciorului inculpatului nu au fost prezentate. De remarcat este că Țurcan Vladimir nu a fost lipsit de drepturi părintești ca să-și poată justifica neparticiparea la întreținerea copilului minor, iar declarațiile făcute de feciorul acestuia urmau a fi privite sceptic de către instanța de judecată.

În ceea ce privește lipsa scopului faptei infracționale care i se incriminează lui Țurcan Vladimir și anume -, în vederea producerii unor consecințe juridice(...) atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe”, instanța de judecată a menționat că ca urmare a cercetării judecătorești nu a fost atestat acest scop și că în instanța de judecată nu au fost prezentate probe în vederea constatării consecințelor juridice și a beneficiilor obținute de către Țurcan Vladimir.

În asemenea circumstanțe, în opinia acuzatorului de stat, de către prima instanță au fost omise în mod vădit prevederile art. 24 alin. (1) al Legii nr. 158

„Funcționarul public este obligat să prezinte, în condițiile legii, declarație cu privire venituri și proprietate” și alin. (2) „Funcționând public este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese”. Pe cale de consecință, Țurcan Vladimir avea obligația de a face declarațiile cu privire la venituri și proprietate și respectiv declarația cu privire la interesele personale.

Conform prevederilor art. 57 lit. j) al aceluiași act normativ, „...constituie abateri disciplinare, încălcarea prevederilor referitoare la obligații, conflict de interese și restricții stabilite prin lege”. Astfel, consecințele juridice de care s-a eschivat inculpatul prin declararea necorespunzătoare a veniturilor și proprietăților și a conflictului de interese personale, a fost pentru a nu interveni careva sancțiuni disciplinare față de acesta, având în vedere proprietățile acestuia și relațiile sale cu persoanele juridice prenotate.

Prin urmare, acuzatorul de stat a considerat că sentința atacată a fost ghidată doar de alegațiile părții apărării, fără ca instanța de fond să coroboreze fiecare circumstanță înaintată de partea apărării cu materialele cauzei penale, iar o asemenea abordare a instanței de judecată, duce la crearea unor precedente vicioase care pun în pericol valorile sociale ocrotite de normele legale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017 a fost admis, din alte motive, apelul declarat de procuror, casată parțial sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 14.11.2016, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Țurcan Vladimir Tudor învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352/1 Cod penal a fost achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În rest hotărârea atacată a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect adoptând o sentință de achitare în privința lui Țurcan Vladimir de sub învinuirea adusă, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută de art. art. 352/1 Cod penal.

Însă, instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță a încălcat prevederile art. 384 al. (2), 392 al. (1), 394 Cod de procedură penală, deoarece nu corespunde rigorilor legislației procesuale penale în vigoare, fiindcă în partea descriptivă a sentinței se indică că Țurcan Vladimir este învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de *art. 352/1 Cod penal*, iar în dispozitivul sentinței inculpatul se achită de sub învinuirea adusă în baza *art. 351/1 Cod penal*, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, partea descriptivă a sentinței contestate contravine sub aspectul nominalizat părții dispozitive, motiv pentru care instanța de apel a admis din alte motive apelul declarat de procuror și a casat parțial sentința, inclusiv și din oficiu în baza art. 409 al. (2) Cod de procedură penală.

Cât privește argumentele procurorului privind ilegalitatea sentinței și solicitarea de recunoaștere a vinovăției lui Țurcan Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352/1 Cod penal, instanța de apel le-a respins ca fiind nefondate, deoarece în ședința de judecată nu au fost prezentate probe în vederea constatării elementelor constitutive ale infracțiunii încriminate și consecințelor juridice și beneficiilor obținute de Țurcan Vladimir sau modul în care au fost prejudiciate interesele statului.

Astfel, nici una din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința instanței de fond și apel nu confirmă cu certitudine vina inculpatului Țurcan Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352/1 Cod penal, or, partea acuzării nu a prezentat probe, care ar demonstra cu certitudine că Țurcan Vladimir a avut intenția de a comite falsul în declarații.

În această ordine de idei, instanța de apel a subliniat că, în ședința instanței de apel, conform prevederilor art. 415 alin. 2/1 Cod de procedură penală, la cererea procurorului, *au fost cercetate suplimentar*, prin citire probele scrise din materialele dosarului, administrate în faza de urmărire penală, cercetate de instanța de fond și verificate de instanța de apel.

La fel, fiind cercetate și probele apărării indicate în lista probelor (f.d. 145-148, vol. III), la solicitarea acesteia, și anume probele cu martori, relatând declarațiile martorilor Ivașciuc Iacov, Braduceanu Viorel, Ciumac Petru, Gogu Sergiu, Țurcan Teodor, Lupenco Alexandra, și probe scrise în apărarea inculpatului, cercetate în instanța de fond și verificate în instanța de apel, precum:

- **raportul de expertiză nr.903 din 23 ianuarie 2014** efectuat în baza ordonanței de urmărire penală al IP Botanica în cadrul dosarului penal nr.2013422448, prin care confirmă cu certitudine faptul falsificării semnăturii lui Țurcan Vladimir în calitate de conducător al întreprinderii „Elat Constructor” S.R.L., pe mai multe documente financiar-contabile sunt executate **nu de însăși Țurcan Vladimir** și executarea lor de către o altă persoană din fantezie folosind inițialele unui nume concret „Țurcan Vladimir” (f.d. 167-169, vol. III);

- **prin Avizul de testare Poligraf nr.40007 din 30.03.2015**, în conformitate cu care *s-a constatat cu certitudine lipsa comportamentului simulat al lui Țurcan Vladimir în procesul dării răspunsurilor la întrebările care se refereau la pretinsul fapt de ascundere intenționată a informației privind neindicarea în declarația cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2012 a autoturismului de model „Dacia-Logan”. Concluzia fiind, că la răspunsurile numitului Țurcan Vladimir la întrebările 4R, 5R, 7R și 8R nu s-au evidențiat semnificative care pot fi interpretate ca indici ai comportamentului simulat al subiectului.* Anume acest aviz de testare Poligraf demonstrează irefutabil absența laturii subiective a inculpatului la comiterea pretinsei fapte prejudiciabile care i se incriminează (f.d. 167-174);

- **copia carnetului de muncă seria AA nr. XXXXX al titularului Țurcan Vladimir**, eliberat de Î.M. „ELAT” S.A., care confirmă faptul că începând cu 22.08.2011, în conformitate cu ordinul nr. 03 din 22.08.2011, Țurcan Vladimir a fost

demis din proprie inițiativă din funcția de administrator al „Elat-Constructor” S.R.L. (f.d. 162-165, vol. III).

Astfel, instanța de apel a considerat plauzibilă poziția apărării, că prin înscrierile făcute în carnetul de muncă seria AA nr.0683558 al titularului Țurcan Vladimir, eliberat de I.M. „ELAT” S.A., se confirmă faptul că începând cu 22.08.2011, în conformitate cu ordinul nr.03 din 22.08.2011, Țurcan Vladimir a fost demis din proprie inițiativă din funcția de administrator al „Elat-Constructor” S.R.L. Aceste înscrieri demonstrează că în acest caz nu sunt întrunite semnele obligatorii prevăzute de art.25 alin. (2) lit. c) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în conformitate cu care funcționarul public este în incompatibilitate doar la întrunirea **cumulativă** a condițiilor expres nominalizate, printre care: activitatea acestuia trebuie să fie remunerată; să se desfășoare în baza unui contract individual de muncă sau al unui contract cu caracter civil; activitatea întreprinderii sau organizației la care este angajat funcționarul public este controlată, subordonată sau în anumite privințe este de competența autorității în care el este angajat. Iar nerespectarea de către angajator - I.M. „ELAT” S.A., a obligațiilor de operare a modificărilor în Registrul de stat al persoanelor juridice - nu-i pot fi reproșate, invocate inculpatului sub aspect de incompatibilitate formală a calității de administrator al unei Societăți Comerciale cu funcția deținută în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

- **extrasul din cont nr. XXXXX din XXXXX eliberat de Casa Națională de Asigurări sociale a Republicii Moldova și nota de informare privind salariul și alte plăți efectuate de către patron în folosul salariaților din 31.01.2012** întocmită de „Elat-Constructor” S.R.L., care confirmă faptul întreruperii achitării salariului în folosul lui Țurcan Vladimir, începând cu 22.08.2011 la întreprinderea S.C., „Elat-Constructor” S.R.L. (f.d. 184-186, vol. III);

- **decizia privind înregistrarea modificărilor în cadrul dosarului nr. XXXXX din 11.01.2013**, care confirmă faptul că Țurcan Vladimir a devenit asociat al „TEVAS-GRUP” S.R.L. abia la 11.01.2013, în baza cererii depuse de asociați la aceiași dată. In astfel de împrejurări, informația despre calitate pe care o avea Țurcan Vladimir în „Tevaz Grup” S.R.L. urma a fi inclusă în declarația cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2013 și nu în cea pentru anul 2012, după cum a indicat CNI și procurorii în actul de învinuire (f.d. 166, vol. III);

- **informația nr. XXXXX din 09.12.2013 prezentată de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat** pe numele lui Țurcan Vladimir, și Recipisa de primire a declarației persoanei fizice cu privire la disponibilul de mijloace bănești la situația din 01.01.2012, care confirmă faptul declarării la stat, de către inculpat, a disponibilului de mijloace bănești;

- **informația privind contul personal generalizat al contribuabilului I.M. „Euro- Metal” SRL pentru anii 2011 și 2012, eliberată de Inspectoratul Fiscal de Stat pe sectorul Centru din 08 august 2013**, care confirmă faptul că în perioadele de referință această entitate privată nu a realizat venituri din activitatea întreprinderii;

- **încheierea judecătorului de instrucție din 21.03.2014**, prin care Procuratura a fost obligată să lichideze încălcarea drepturilor și libertăților părții apărării în procedura de administrare a probelor solicitate de învinuitul Țurcan Vladimir;

- **extrasul din Registrul bunurilor imobile care confirmă situația bunului imobil nr. XXXXX (XXXXX)**, prin care se confirmă cu certitudine că coproprietari ai apartamentului sunt Țurcan Teodor, Țurcan Anna și Țurcan Ecaterina și nu este proprietar Țurcan Vladimir (f.d. 175, vol.III);

- **declarația de interese personale din 01.04.2013**, care consemnează inclusiv informația privind calitatea deținută de Țurcan Vladimir în cadrul entităților private „Euro Metal” SRL și „Tevaz Grup” SRL, precum și faptul că cet. Volneanski L. îi datorează sumele de XXXXX, conform contractului de împrumut din 2010.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță a statuat corect, că s-a demonstrat cu certitudine că Țurcan Vladimir la data de 22.08.2011 a fost angajat în cadrul organelor afacerilor interne în bază de contract în calitate de șef al Direcției generale analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, în temeiul ordinului MAI nr. XXXXX din 22.08.2011, fapt confirmat prin extrasul din carnetul de muncă pe numele inculpatului (f.d. 109-110, vol. I), cât și extrasul din dosarul personal al acestuia (f.d. 220, vol. I), ulterior fiind reconfirmat în funcție la 07.03.2013 prin ordinul XXXXX.

Prin urmare, Țurcan Vladimir din data de 22.08.2011 *deținea calitatea de subiect al declarării veniturilor și proprietății* în temeiul art. 3 al. (1) lit. a) din Legea nr. 1264-XV din 19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere și în temeiul art. 3 alin. (1) lit. f) din Legea privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procuror, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere nr. 1264 din 19.07.2002, potrivit căruia subiecții ai declarării veniturilor și a proprietății sunt funcționarii publici inclusiv cei cu statut special.

Prin raliere la art. 9 alin. (1) lit. b) Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, funcția deținută de Țurcan Vladimir se încadra în categoria funcțiilor publice.

Conform art. 25 alin. (21) al Legii nr. 158 din 04.07.2008, funcționarul public nu este în drept să desfășoare activitate de întreprinzător, cu excepția calității de fondator al societății comerciale, ori să înlesnească, în virtutea funcției sale, activitatea de întreprinzător persoanelor fizice și juridice.

La fel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond în mod justificat a făcut trimitere la prevederile art. 70 alin. (1) al Legii nr. 135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată, potrivit cărora administratorul societății se desemnează de adunarea generală asociaților sau de consiliul societății, dacă actul de constituire prevede aceasta, Administratorul poate fi eliberat oricând cu sau fără

motiv și la prevederile art. 16 alin. (2) al Legii nr. 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, conform cărora persoana juridică este obligată să depună documentele pentru înregistrarea modificărilor la organul înregistrării de stat în termen de 30 zile de la data adoptării hotărârii de modificare a actelor de constituire sau a datelor înscrise în Registrul de stat.

Prin urmare, s-a conchis just că de vreme ce demisia lui Țurcan Vladimir din funcția de administrator al SRL „Elat-Constructor” a fost aprobată, fapt dovedit prin înscrierile efectuate în carnetul de muncă al lui Țurcan Vladimir, obligația de informare a Camerei înregistrării de Stat privind modificările intervenite, îi revenea persoanei juridice SRL „Elat-Constructor” și nu poate fi imputabilă lui Țurcan Vladimir.

Totodată, prin raportul de expertiză nr. 903 din 23.01.2014 se confirmă cu certitudine că semnăturile din numele lui Țurcan Vladimir plasate la poziția „conducătorul” de pe Formular MED 08 din 31.01.2012; Formular MED 08 din 31.10.2011 la poziția: „conducător” de pe Forma IAL 09 din 31.01.2012; la poziția „șeful întreprinderii/semnăturile” de pe Forma TVA 06 din 31.10.2011; la poziția „conducător” de pe Forma IRV 09 din 31.01.2012; Forma IRV 09 din 30.12.2011; Forma IRV 09 din 30.11.2011; Forma IRV 09 din 30.09.2011; Forma IRV 09 din 26.08.2011; la poziția „conducător” de pe Forma TAT 07 din 31.01.2012 (1 filă); Forma TAT 07 din 31.10.2011 sunt executate nu de însuși cet. Țurcan Vladimir, ale căror mostre de semnături/scriș sunt prezentate în documentele enunțate la poziția „Pentru comparație”, ci de o altă persoană din fantezie folosind inițialele unui nume concret „Цуркан Владимир” (f.d. 167-169, vol. II).

Cele expuse supra se confirmă prin declarațiile martorului Lupcenco Alexandra, care a menționat că în privința sa a fost intentat un dosar penal unde a fost învinuită de falsificarea semnăturii lui Țurcan Vladimir, însă după eliberarea din funcție a lui Țurcan Vladimir, dânsa efectua semnături în dările de seamă fiscale din numele lui Țurcan Valentin, care anterior a deținut calitatea de administrator, fiind emisă în acest sens un ordin. Concomitent, a afirmat, că din numele lui Țurcan Valentin a semnat acte pentru perioada octombrie 2011, decembrie 2011 și ianuarie 2012.

Astfel, instanța de fond a ajuns la o concluzie corectă, că după data de 22.08.2011, ulterior eliberării în funcție, Țurcan Vladimir nu a îndeplinit careva atribuții de conducere în cadrul SRL „Elat Constructor”, or acesta fiind demis din funcția de administrator, nu avea temei de a indica în declarația de interese personale deținerea funcției enunțate în cadrul SRL „Elat-Constructor”.

Instanța de apel a respins afirmația procurorului, că prima instanță a preluat cu fidelitate poziția invocată de partea apărării privitor la veridicitatea înscrierilor în carnetul de muncă de către angajatorul „Elat-Constructor” SRL, precum că Țurcan Vladimir nu mai deține funcția de administrator din 12.08.2011, chiar dacă instanței i-au fost prezentate informații cu privire la pretențiile pe care acesta le deține față de Volneanschi Leonid ca urmare a împrumuturilor acordate în sumă de

XXXXX, or, existența unor litigii cu caracter patrimonial între Țurcan Vladimir și Volneanschi Leonid nu exclude posibilitatea angajatului de a demisiona, nefiind la caz demonstrată nici o legătură cauză-efect între raporturile de muncă ce au existat între cele două persoane nominalizate supra și raporturile de drept civil ce rezultă din contracte de împrumut.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a respins argumentul acuzatorului de stat, precum că Volneanschi Leonid este persoana care gestiona cu toate companiile din grupul „Elat”, inclusiv, cu „Elat-Constructor” SRL și care putea să-i facă un serviciu lui Țurcan Vladimir de înscriere în carnetul de muncă, or, aceasta reprezintă o simplă presupunere, care nu este susținută de careva probe. Astfel, instanța de apel nu a reținut această versiune a acuzării, or, potrivit art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

Potrivit actului de învinuire, lui Țurcan Vladimir i se impută și faptul că el ar fi indicat intenționat datele incomplete în declarația cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2012 (anuală) depusă la 13.02.2013, declarația de interese personale pe anul 2012 (anuală) depusă la 13.02.2013, declarației cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2012 (la numire) depusă la 01.04.2013, declarație de interese personale pe anul 2012 (la numire) depusă la 01.04.2013, *declarație cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2011 (anuală) depusă la 16.03.2012 prin nerefectarea calității de asociat a SRL „Euro Metal” și SRL „Tevas Grup”*.

De asemenea, și în acest sens, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a combătut întemeiat învinuirea imputată, invocând că din conținutul declarației de interese personale semnată la data de 01.04.2013 de Țurcan Vladimir, dânsul a indicat calitatea de asociat al SRL „Euro Metal”, cota - parte: XXXXX, și calitatea de asociat al SRL „Tevas Grup”, cota - parte: XXXXX, cât și calitatea de fondator al AO „Împreună pentru Moldova” (f.d. 23, vol. III), iar din declarațiile martorului Ciumac Petru rezultă că SRL „Euro Metal” nu activează din februarie 2011, fiind inițiată procedura de insolvență în martie 2011, afirmație întărită prin informația eliberată de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat emis pentru anul 2011 potrivit căreia se atestă că SRL „Euro Metal” nu a realizat careva venituri (f.d. 177, vol. III). Calitatea de asociat deținută în cadrul SRL „Tevas Grup” a fost dobândită la data de 11.01.2013, ceea ce se dovedește prin înregistrarea modificărilor din 11.01.2013 (f.d. 113, vol. I). Prin urmare, prima instanță a menționat corect că această calitate a fost dobândită ulterior datei completării declarației cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2011 (la angajare), anul 2012 (anuală), astfel încât această calitate nici nu urma a fi reflectată.

Instanța de apel a reținut că în declarația cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2012, inculpatul a indicat la secțiunea „Datorii” contractul de împrumut, potrivit căruia i-a acordat lui Volneanschi Leonid cu titlu de împrumut mijloace financiare în sumă de XXXXX, menționând că susține concluzia instanța de fond pe acest capăt de învinuire că contractul de împrumut prin care Țurcan Vladimir a acordat lui Volneanschi Leonid mijloace financiare în sumă de XXXXX a fost încheiat la **20.07.2010**, astfel că, în sarcina lui Țurcan Vladimir nu intra obligația de a indica

suma de XXXXX în declarația cu privire la venituri și proprietate, cu atât mai mult că aceasta face din categoria pasivelor, prin acordarea împrumutului, patrimoniul acestuia s-a micșorat, neavând nici un venit realizat de pe urma încheierii contractului de împrumut din 20.07.2010, or, în general la angajarea în serviciul public a lui Țurcan Vladimir, această perioadă nu se supune declarării, cu atât mai mult că în învinuire nu este inclusă perioada anului 2010. Totodată, s-a subliniat just, că declarația cu privire la venituri și proprietăți nu prevedea asemenea compartiment, care ar include obligațiile terților față de declarant, fapt confirmat prin modelul de declarație pertinent pentru anul respectiv (f.d. 65-67, vol. III).

La fel, instanța de apel a respins și argumentul acuzării precum că inculpatul urma să cunoască modalitatea de completare a declarațiilor de venit, dat fiind obligativitatea unei persoane publice de a cunoaște prevederile legislației în vigoare aplicabile pe teritoriul Republicii Moldova, or, în ședința de judecată s-a constatat că în perioada 2012-2013 modelele de declarații pe venit au fost modificate, iar mecanismul de completare a acestora nu a fost explicat corespunzător de către autoritățile responsabile. Astfel, martorul Braduceanu Victor, care a fost numit persoana responsabilă pentru colectarea declarațiilor cu privire la venituri și proprietate în interese personale, a relatat că „...Nu le-au fost aduse la cunoștință de către Comisia de Integritate regulile de completare a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate, despre aceste reguli cunoștea doar din discuțiile cu reprezentanții Comisiei de Integritate...”. Totodată, martorul a relatat că inculpatul Țurcan Vladimir a solicitat concursul său pentru completarea declarațiilor cu privire la venituri și proprietate. Lui Țurcan Vladimir i-a oferit consultații referitor la modul de completare și termenul de prezentare a declarațiilor, ceea ce demonstrează că inculpatul într-adevăr nu cunoștea cu certitudine care este modalitatea certă de completare a declarațiilor și nu avea intenția de a reflecta careva date eronate în aceste declarații.

Astfel, instanța de apel a considerat corectă poziția apărării că aspectul obiectiv al faptei incriminate lui Țurcan Vladimir este corelat, din conținutul art. 14 alin. (3) al Legii nr. 1264/2002, cu cel subiectiv. Intenționalitatea faptei, în particular, operând cu limitele competenței de serviciu a persoanei declarante, poate fi doar una directă. Intenția directă poate fi corect evaluată și probată doar luându-se în considerare toate împrejurările care au putut determina conștientizarea caracterului prejudiciabil al faptei comise de către persoană și a urmărilor prejudiciabile survenire (*aspectul intelectual*), precum și dorința de a acționa doar în acest mod, în sensul completării declarațiilor cu privire la venituri și proprietate și de interese personale, această evaluare și probare a intenției directe este una și mai complexă.

Această complexitate se deduce nu doar din faptul că persoana cunoaște că face o declarație falsă, necorespunzătoare adevărului, dar și că a fost în acțiune o metodologie clară de completare a unei asemenea declarații. Or, admiterea posibilităților de interpretare neunivocă a regulilor de completare a declarației poate determina, uneori, lipsa intenționalității faptei. Mai cu seamă, că acest ultim

fapt a fost determinat în cazul lui Țurcan Vladimir, de elaborarea unei metodologii inedite de completare a declarațiilor, care a intrat în vigoare ulterior completării și prezentării declarațiilor de către inculpat.

Astfel, *Instrucțiunile privind modul de completare a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate, a declarațiilor de interes*, au fost aprobate prin Ordinul Comisiei Naționale de Integritate nr. 5 din 08.02.2013, dar au fost publicate în Monitorul Oficial abia la 08 martie 2013, astfel au intrat în vigoare la 08.03.2013. Respectiv, până la 08.03.2013 procedura detaliată de completare a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate nu era cunoscută de către inculpat și nici de către responsabilii de colectarea acestor declarații din cadrul autorităților publice, în pofida faptului că în conformitate cu prevederile art. 4 lit. h) din *Regulamentul Comisiei Naționale de Integritate, aprobat prin Legea nr.180 din 19.12.2011, anume CNI avea obligația legală de a elabora aceste instrucțiuni întru standardizarea conduitei subiecților*.

Anume inacțiunea întârziată în procesul reglementării normative de către CNI a aspectelor ce țin de modul completării declarațiilor cu privire la venituri și proprietate, a condiționat situația în care inculpatul a admis anumite inexactități în procesul completării formularului declarației cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2012 (*ex. neindicarea autoturismului de model „Dacia-Logan”*). Aceste inexactități nu au fost intenționate și au fost corectate la momentul depunerii de către inculpat a declarației cu privire la venituri și proprietate la 01.04.2013, precum și prin alte notificări depuse la autoritățile statului, abilitate cu dreptul de a deține sisteme de evidență automatizate la care aveau acces reprezentanții CNI, cum ar fi: resursele informaționale principale de stat gestionate de Î.S.„CRIS Registru”, Î.S.„Cadastru”, etc.

Astfel, la momentul întocmirii de către inculpat a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate și a declarațiilor de interes personale din 16.02.2012, 13.02.2013, lipseau careva explicații referitor la modalitatea de îndeplinire a acestora.

Respectiv, inculpatul Țurcan Vladimir, după aprobarea *Instrucțiunile privind modul de completare a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate și a declarațiilor de interes personale* în vigoare din 08.03.2013 a depus a altă declarație cu privire la venituri și proprietăți și declarația de interes personale la data de 01.04.2013, în care a indicat la secțiunea „Datorii” - contractul de împrumut potrivit căruia i-a acordat lui Volneanski Leonid cu titlu de împrumut mijloace financiare în sumă de XXXXX, calitatea de fondator al AO „Împreună pentru Moldova”, cât și calitatea de asociat al SRL „Euro Metal” „Tevas Grup” (Vol. III, f.d.20-23), ceea ce demonstrează indubitabil lipsa intenției de a produce consecințe juridice prin completarea necorespunzătoare a declarațiilor pe venit.

Instanța de apel a reținut că Țurcan Vladimir este învinuit că a indicat intenționat a datelor incomplete în declarația cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2012 (anuală) depusă la 13.02.2013, declarația de interes personale pe anul 2012 (anuală) depusă la 13.02.2013, declarația cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2012 (la numire) depusă la 01.04.2013, declarația pe interes personale pe

anul 2012 (la numire) depusă la 01.04.2013, declarație cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2011(anuală) depusă la 16.03.2012, *asupra bunului imobil pe adresa XXXXX deținut în proprietate de feciorul Țurcan Teodor, care se află la întreținerea acestuia.*

În acest sens, s-a menționat că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile 0100207124, *se confirmă cu certitudine că dreptul de proprietate asupra bunului imobil situat pe adresa XXXXX, aparține proprietarilor Țurcan Teodor, Țurcan Anna și Țurcan Ecaterina în temeiul contractului de vânzare/cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. XXXXX și nici de cum nu-i aparține lui Țurcan Vladimir (f.d.241, vol. II).* Totodată, martorul Țurcan Teodor a comunicat în ședința de judecată că nu s-a aflat niciodată la întreținerea tatălui său după divorț, prin hotărârea judecătorească, fiind stabilit domiciliul cu mama sa, nu menține nici o relație și practic nu comunică cu tatăl său, Țurcan Vladimir.

Astfel, instanța de fond a adoptat o poziție corectă de acceptare a versiunii inculpatului precum că l-a indicat pe Țurcan Teodor ca fiind persoană care se află la întreținerea sa, din necunoașterea modului de completare a declarațiilor, cu atât mai mult că Instrucțiunile privind modul de completare a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate și a declarațiilor de interese personale aprobate prin Ordinul Comisiei Naționale de Integritate nr. 5 din 08.02.2013 au intrat în vigoare la data de 08.03.2013. Prin urmare, la momentul întocmirii declarațiilor cu privire la venituri și proprietate și a declarațiilor de interese personale din 16.02.2012, 13.02.2013, lipseau careva explicații referitor la îndeplinirea acestora.

Instanța de apel a respins și alegația acuzatorului de stat, potrivit căreia inculpatul în mod intenționat nu a inclus în declarația pe venituri și proprietate automobilul „Dacia Logan” a.f. 2008, deoarece instanța de fond a menționat corect că din conținutul contractului de comodat din 10.11.2008 rezultă că Țurcan Vladimir a transmis automobilul de model „Dacia Logan” anul fabricării 2008 în folosință gratuită comodatarului Gogu Sergiu (f.d. 182-183, vol. III), or, din declarațiile martorului Gogu Sergiu, reiese că Țurcan Vladimir după încheierea contractului de comodat nu s-a folosit de automobilul nominalizat, fapt ce denotă că inculpatul nu l-a folosit și posedat pe perioada supusă declarării veniturilor și proprietăților.

Totodată, menționând că, prima instanță a statuat în mod întemeiat că la caz se constată lipsa intenției lui Țurcan Vladimir în declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în producerii unor consecințe juridice, pentru sine sau pentru o terță persoană, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe, or, latura subiectivă a infracțiunii se manifestă prin vinovăție intenționată, intenție directă, dat fiind faptul că făptuitorul înțelege că declară necorespunzător adevărul în fața unui organ competent și dorește săvârșirea acestor acțiuni.

Instanța de apel a reținut că *dacă declarația necorespunzătoare adevărului nu este una dintre acele declarații care, potrivit legii sau împrejurărilor, servește pentru producerea unei consecințe juridice, fapta nu constituie infracțiunea de fals în*

declarații, or, infracțiunea prevăzută de art. 352/1 Cod penal (în redacția de până la modificările prin Legea nr. 134 din 17.06.2016, intrată în vigoare la 01.08.2016) are ca semne secundare: *un scop bine determinat și anume cu scopul producerii unor consecințe juridice pentru sine sau pentru o terță persoană*.

Astfel că, instanța de fond corect a notat că operarea cu noțiunea de declarație în art. 352/1 (articol unic) Cod Penal (în redacția de până la modificările LP134 din 17.06.16, M0245-246/30.07.16 art.515 în vigoare 01.08.2016), nu denotă implicit și denumirea actului de declarare a veniturilor și proprietății, de interese personale, or, din sensul articolului enunțat, declarantul urma să obțină careva consecințe juridice pentru sine sau pentru o terță persoană, ceea ce nu a fost probat de către partea acuzării.

În speță, nu a fost demonstrat că Țurcan Vladimir ar fi denaturat intenționat conținutul declarațiilor cu privire la venituri și proprietate la înaintarea acestora organului competent, or, toate probele prezentate și examinate în instanța de judecată demonstrează, în afara oricărui dubiu, lipsa laturii subiective (*intenția directă la tănuirea ori ascunderea informației privind veniturile ori proprietățile*) în acțiunile inculpatului în procesul completării formularelor declarației cu privire la venituri și proprietate și de interese personale pentru anul 2012.

6. Decizia instanței de apel pronunțată integral la data de 28 martie 2017, este atacată cu recurs ordinar de procuror, la data de 31 martie 2017, care, invocând art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală - *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*, solicită, casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, indicând următoarele argumente:

– instanța de apel a acționat în derogarea de la prevederile procesual – penale, precum și nu s-a condus de recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție expuse în pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12.12.20105 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, conform căreia nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei pronunțate;

– instanța de apel, nu a ținut cont și nu apreciat totalitatea probelor, în corespundere cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, ce dovedesc vinovăția cet. Țurcan Vladimir Tudor și în mod greșit a respins probele administrate de către acuzarea de stat, fără a fi constatate încălcarea normelor procesuale invocate, a apreciat în mod superficial aceste probe, fără a fi evidențiate acele derogări evidente invocate;

– instanțele în mod eronat au raportat învinuirea adusă lui Țurcan Vladimir Tudor la fapta săvârșită de către *el și prin depășirea limitelor art. 325 Cod penal a analizat și apreciat o altă eventuală faptă decât cea incriminată;*

– inculpatului Țurcan Vladimir Tudor i-a fost incriminat și nedeclararea mijloacelor financiare (XXXXX) acordate cu titlu de împrumut, pentru perioada anului 2011, însă *în această parte instanța în genere nu s-a expus*, fără a motiva sau a respinge argumentele aduse de acuzator;

– acuzarea constată eroarea admisă de către instanța de fond și cea de apel, deoarece și-au bazat neînțemeiat concluziile doar pe declarațiile inculpatului, respingând în mod neînțeleș și practic nemotivat celelalte probe administrate de către acuzare; nu au ținut cont de faptul că probele combat versiunea înaintată de către Țurcan Vladimir Tudor; nu a fost apreciat faptul că acel act de constatare CNI nr. 04/22 din 25.07.2012 (f.d. 14 -19 vol. I) a fost menținut prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 28.05.2015 (f.d. 182 -183 vol. III), ceea ce dovedește că concluziile expuse în conținutul acestuia nu au fost în careva mod declarate nule sau respinse;

– este nejustificată motivația cu privire la „necunoașterea legii” de către o persoană care datorită funcției deținute era obligat să cunoască această lege și să acționeze în vedere respectării acesteia;

– acuzarea constată că instanțele de judecată nu au ținut cont nici de legislație pertinentă cazului cât și funcției deținute de către Țurcan Vladimir Tudor, în special a statutului pe care îl avea.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Colegiul lărgit consideră nefondate alegațiile acuzatorului de stat sub aspectul temeiului de drept prevăzut de art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În această ordine de idei, Colegiul remarcă că potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Din materialele cauzei penale, Colegiul lărgit constată că Țurcan Vladimir Tudor a fost pusă sub învinuire în baza art. 352/1 Cod penal, adică *falsul în declarații*, iar prima instanță a pronunțat o sentință de achitare în privința lui

Țurcan Vladimir Tudor de sub învinuirea imputată, **din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii**, soluție menținută de către instanța de apel, care a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra nevinovăției inculpatei de săvârșirea infracțiunii imputate.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a menținut soluția primei instanțe, deoarece la judecarea apelului declarat de procuror, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, Colegiul menționează, că temeiurile invocate de către recurent privind dezacordul său cu aprecierea probelor de către instanța de fond, precum și argumentele acestuia au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Subsidiar, Colegiul lărgit subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărîrea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

7.1. Cu referire la alegația procurorului, precum că instanțele în mod eronat au raportat învinuirea adusă lui Țurcan Vladimir Tudor la fapta săvârșită de către el și prin depășirea limitelor art. 325 Cod penal a analizat și apreciat o altă eventuală faptă decât cea incriminată, Colegiul lărgit consideră că este nefondat și atrage atenția că, potrivit art. 99 alin. (1) în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză, iar art. 100 alin. (4) prevede că, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Prin urmare, prevederile enunțate supra au fost respectate de către instanțele de fond, astfel că, prin prizma art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă a fost

apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor și instanțele de judecată au pus la baza soluției numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și au motivat admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

7.2. De asemenea, și argumentul acuzatorului de stat, precum că instanța în genere nu s-a expus pe învinuirea înaintată lui Țurcan Vladimir pentru perioada anului 2011 în ce privește nedeclararea mijloacelor financiare (XXXXX) acordate cu titlu de împrumut, Colegiul lărgit consideră că este neîntemeiat, or, în partea descriptivă a deciziei atacate, instanța de apel a indicat că:

„Colegiul Penal reține că în declarația cu privire la venituri și proprietăți pe anul 2012, inculpatul a indicat la secțiunea „Datorii” contractul de împrumut, potrivit căruia i-a acordat lui Volneanschi Leonid cu titlu de împrumut mijloace financiare în sumă de XXXXX.

*Instanța de fond a statuat corect pe acest capăt de învinuire că contractul de împrumut prin care Țurcan Vladimir a acordat lui Volneanschi Leonid mijloace financiare în sumă de XXXXX a fost încheiat la **20.07.2010**, prin urmare, în sarcina lui Țurcan Vladimir nu intra obligația de a indica suma de XXXXX în declarația cu privire la venituri și proprietate, cu atât mai mult că aceasta face din categoria pasivelor, prin acordarea împrumutului, patrimoniul acestuia s-a micșorat, neavând nici un venit realizat de pe urma încheierii contractului de împrumut din 20.07.2010, or, în general la angajarea în serviciul public a lui Țurcan Vladimir, această perioadă nu se supune declarării, cu atât mai mult că în învinuire nu este inclusă perioada anului 2010. Totodată, s-a subliniat just că declarația cu privire la venituri și proprietăți nu prevedea asemenea compartiment, care ar include obligațiile terților față de declarant, fapt confirmat prin modelul de declarație pertinent pentru anul respectiv”(f.d. 89-90, vol. IV).*

7.3. Referitor la probele indicate de către recurent, precum actul de constatare CNI nr. 04/22 din 25.07.2012 (f.d. 14 -19 vol. I) și Decizia Curții de Apel Chișinău din 28.05.2015 (f.d. 182 -183 vol. III), care în opinia acestuia dovedește că concluziile expuse în conținutul actului nu au fost în careva mod declarate nule sau respinse, Colegiul lărgit consideră că conținutul deciziei instanței de apel a fost denaturat de către acuzatorul de stat, deoarece potrivit dispozitivului acesteia a fost admis apelul declarat de către Țurcan Vladimir, casată parțial hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 iunie 2014 în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Țurcan Vladimir împotriva Comisiei Naționale de Integritate a Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ și s-a dispus anularea pct.pct.3 și 4 din decizia Comisiei Naționale de Integritate nr.28/1 din 25 iulie 2013 și pct.pct.2 și 3 din Actul de constatare al Comisiei Naționale de Integritate nr.04/22 din 25 iulie 2013 (f.d.188-203; 204-205, vol. III).

Prin urmare, Colegiul lărgit consideră necesar de a notifica conținutul acestor puncte din actele indicate supra:

– pct.pct.3 și 4 din decizia Comisiei Naționale de Integritate nr.28/1 din 25 iulie 2013 – „De sesizat Procuratura Generală în vederea examinării faptului admiterii falsului în declarații de către Vladimir Țurcan, prin prisma prevederilor art. 352¹ al Codului penal.” și, respectiv, „De sesizat Ministerul Afacerilor Interne, după rămânerea definitivă a Actului de constatare, în vederea încetării raporturilor de muncă cu cet. Vladimir Țurcan” (f.d.10 – 12, vol. I);

– pct.pct.2 și 3 din Actul de constatare al Comisiei Naționale de Integritate nr.04/22 din 25 iulie 2013 - „A sesiza Procuratura Generală a Republicii Moldova în vederea examinării faptului admiterii falsului în declarații de către Vladimir Țurcan, prin prisma prevederilor art. 352¹ al Codului penal.” și, respectiv, „După rămânerea definitivă a Actului de constatare, De sesizat Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în vederea încetării raporturilor de muncă cu cet. Vladimir Țurcan” (f.d.13-19, vol. I)

Astfel, Colegiul penal ajunge la concluzia că argumentele invocate de către acuzare sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, deoarece instanțele ierarhic inferioare și-au motivat în deplină măsură soluția adoptată de către acestea în sensul achitării lui Țurcan Vladimir Tudor de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352/1 Cod penal (în redacția de până la modificările LP 134 din 17.06.16, M0245-246/30.07.16 art. 515 în vigoare 01.08.2016), constatând cu certitudine, prin analiza obiectivă a cumulului de probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar afecta soluția acesteia.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, în cauza penală în privința lui **Țurcan Vladimir Tudor**.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **18 ianuarie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir

Judecător

Alerguş Constantin

Judecător

Țurcan Anatolie